De zogenaamde Russische ziel

(De zoogenaamde Russische ziel, 19 Juli 1942.)

De harde en verbitterde gevechten om Sebastopol, en de nieuwe grootscheepsche aanvalsoperaties van de Duitsche weermacht tegen de Sowjetlegers hebben vooral in het neutrale buitenland een ook in den afgeloopen winter reeds opgekomen debat weer tot nieuw leven gewekt, over de kwestie van het geheim der zoogenaamde Russische ziel. Niet enkel het vraagstuk van de territoriale, maar ook dat omtrent de geestelijke grens tusschen Europa en Azië heeft altijd de gemoederen der Westeuropeesche menschheid in sterke mate beziggehouden, en wij willen niet ontkennen, dat de chaos van volkeren, welken wij tezamen tot 1917 met den naam Rusland aanduidden, en sindsdien als “Sowjet-Unie” kennen, ons werelddeel voor menig raadsel heeft geplaatst. Dat heeft als zoodanig noch met het tsarisme iets te maken gehad, noch heeft het heden ten dage met het bolsjewisme iets uit te staan. Het komt eenvoudig, doordat men, gezien de vele volkeren, welke in dit staatkundig gedrocht zijn samengeperst, van een volk in onzen zin in het geheel niet meer kan spreken.

De vele zijden der zoogenaamd Russische volksziel, welke soms zoo wisselend van kleur en zoo vol van tegenspraken schijnen, zijn in werkelijkheid niet anders dan de afspiegeling van volkomen verschillende volkeren, welke hier vereenigd zijn. Het zou ook volkomen onjuist zijn, hierop het schabloon, dat wij bij Westeuropeesche volkeren plegen te gebruiken, toe te passen. Datgene, wat wij Rusland noemen, is nooit anders dan collectief, als massa opgetreden. Historievormend in den algemeenen zin is ginds altijd slechts een kleine groep geweest, destijds de tsaristische bovenlaag, nu de bolsjewistisch-joodsche kliek. De groote massa boeren en arbeiders werden door hen enkel als stootkracht gebruikt, zonder zelf ook maar in de geringste mate innerlijk deel te nemen aan de historische gebeurtenissen.

De volkeren der Sowjet-Unie leven op een peil, zoo stupide en primitief, dat we het ons eenvoudig niet kunnen voorstellen.

Kortgeleden werd te Berlijn en in andere groote steden van het Rijk een tentoonstelling gehouden onder den naam: “Het Sowjetparadijs”, welke het leven in de Sowjet-Unie hoofdzakelijk door origineele afbeeldingen trachtte weer te geven. Ze maakte op den normalen en ongeschoolden bezoeker een beslist ongeloofwaardigen indruk, en men kon daar dikwijls een groepje levendig debatteerende burgers zien staan, die door eenige gewonden van het Oostelijk front werden ingelicht over het feit, dat het er dikwijls in het z.g, paradijs der arbeiders en boeren nog ellendiger uitzag dan men hier kon zien. Het is immers ook kenmerkend, dat de veldtocht nergens bij ons vergoelijkende herinneringen aan het communisme heeft gewekt. De Sowjet-Unie is den Duitschen soldaat het bewijs,dat theorie en practijk elkaar dekken, schuldig gebleven. Geen van hen zal als communist uit de steppen van het Oosten terugkomen. Het geheimzinnige beeld is ontsluierd, het bolsjewisme vormt voor ons geen geestelijk gevaar meer.

Toch moet het verbazingwekkend schijnen, dat de Sowjetweermacht onzen troepen tot dusverre een zoodanigen tegenstand bood, als ze tot nog toe bij hun veldtochten nog niet hadden ontmoet. Ze strijdt op het oogenblik met een botte, bijna dierlijke taaiheid, en geeft daarbij somtijds blijk van een doodsverachting, welke meer dan opmerkelijk is. Juist zij, die aan de gevechten om Sebastopol hebben deelgenomen, geven voorbeelden van het weerstandsvermogen der Sowjets, welke nadere toelichting behoeven, wanneer ze op de groote massa geen verwarrenden indruk willen maken.

Vooropgesteld zij, dat de Russen in den geheelen loop van hun geschiedenis steeds door een bijzonder taaie en hardnekkige wijze van verdedigen hebben uitgemunt, terwijl zij van den aanval nooit veel hebben terecht gebracht. Hun geheele volkskarakter maakt hen geschikt voor de defensieve oorlogvoering. Ze zijn geestelijk traag, en hebben een zekere wilde dierlijkheid.

Gewend als ze zijn aan een moeilijk leven vol ontberingen, hechten ze er, juist daarom, geen al te groote waarde aan. De beteekenis, welke in de openbare meening aan een enkeling wordt gehecht, kan ongeveer vergeleken worden met die van een fiets. Bloedverliezen, hoe belangrijk ook, kunnen gemakkelijk door reusachtige geboorte-overschotten worden gecompenseerd. Er bestaat een vorm van primitieve taaiheid, welke de betiteling "dapperheid" niet verdient. Het is iets volkomen anders. Dapperheid is een vorm van vergeestelijkten moed. De taaiheid, waarmee de bolsjewisten voor Sebastopol hun kazematten verdedigden, was meer een dierlijke drift, en niets zou onjuister zijn, dan te veronderstellen, dat het hier een uitvloeisel van de bolsjewistische wereldbeschouwing of opvoeding betrof. De Russen waren in den grond van hun wezen altijd zoo, en zullen vermoedelijk ook steeds zoo blijven. Het is immers ook veel gemakkelijker een leven weg te werpen, wanneer het geen enkelen wensch meer vervult, dan wanneer het ook in het grootste gevaar nog eens als een ver paradijs schijnt te lokken.

Wij willen geen woord zeggen, om het ontzettende gevaar, dat voor Duitschland en geheel Europa voortvloeit uit den gewapenden opstand van dergelijke geestelijk trage massa's; nader toe te lichten. Het laat den aanvallenden soldaat immers ook onverschillig, om welke redenen de tegenstander zich bijna tot den laatsten ademtocht verweert. Van welke middelen de bolsjewistische commissaris gebruik maakt, om de aan zijn geestelijke leiding toevertrouwde troepen tot een laatsten uitersten tegenstand op te zwiepen, dat is voor de ontwikkeling van den strijd zelf niet van beslissende beteekenis. Maar toch is het belangrijk, dat te weten, opdat er hier geen onjuiste voorstellingen ontstaan uit onwetendheid. Het bolsjewistische systeem is gebaseerd op de meest geraffineerde uitbuiting der Slavische volksziel. Alleen in Rusland kon dit monsterachtige experiment plaats vinden. De primitiviteit en animale botheid, alsook het uiterst lage sociale en economische peil van de in de Sowjet-Unie vereenigde volkeren, vormden de conditio sine qua non voor de uitvoering van een dergelijk plan. Het werd echter ook met een consequentie verwezenlijkt, welke op den kenner eenvoudig een benauwenden indruk maakt. Wij hebben in onze vroegere beschrijvingen de gevolgen van het bolsjewisme niet overdreven, integendeel, wij hebben ze nog veel te gunstig voorgesteld. Wij willen het nog niet eens hebben over 'de zoogenaamde sociale verworvenheden van het Sowjet-stelsel, welke, vergeleken met onzen socialen en levensstandaard slechts een glimlach of afkeer kunnen opwekken. Maar het is een kwestie van smaak, of men bewondering wil voelen voor het feit, dat de bolsjewistische propaganda er in is geslaagd, de massa der Russische arbeiders en boeren door een hermetische afsluiting van de overige wereld en een stompzinnige herhaling van haar frasen, dat ze de wereld gelukkig wilden maken, in te stampen, dat déze toestand nu het paradijs op aarde beteekende. Voor het vormen van een zelfstandig oordeel moet men in staat zijn, vergelijkingen te treffen. Deze mogelijkheid is hier absoluut niet aanwezig.

De arbeider en de boer in de Sowjet-Unie vertoonen overeenkomst met den man, die 25 jaar lang in een donkeren kelder opgesloten is, en die, na afloop daarvan onmiddellijk zal aannemen, dat de brandende petroleumlamp, welke men hem laat zien, de zon is.

In zulk een systeem moet de politieke commissaris een functie vervullen, welke voor ons volkomen onbegrijpelijk is. Hij is eenvoudig de man met de zweep, die de menschen in het gareel moet houden, en dat zoowel in het burgerlijk leven als in het leger. Hij kan over leven en dood beschikken en staat ook zelf met zijn hoofd borg voor de vervulling van zijn opdracht. Hij moet dat doen met behulp van een geestelijk trage massa, welke is opgevoed om Of alles met zich te laten doen Of te kiezen tusschen het tuchthuis in minder ernstige of den marteldood in ernstiger gevallen. Een nationale intelligentie, welke dit stelsel zou kunnen bestrijden, bestaat niet meer. Het systeem zelf beschikt over alle machtsmiddelen, om de vorming van zulk een groep in de kiem te smoren. Het geheele land is overdekt met een spionnensysteem. dat de kinderen als aanbrengers tegen hun eigen ouders misbruikt. Wat kan de botte en willooze massa anders doen, dan gehoorzamen, en met dat fatalisme. dat reeds in haar rasziel den gunstigsten voedingsbodem vindt, te berusten in haar lot? Wat zou de bezetting van een kazemat anders kunnen doen dan vechten tot het laatste schot, wanneer de commissaris er. met het pistool toe dwingt, en wanneer een stelselmatige joodsche propaganda hen buitendien heeft wijsgemaakt, dat haar in gevangenschap niet alleen de dood, maar de wreedste martelingen wachten? Wij kunnen niet inzien, dat dat iets te maken heeft met ons begrip “dapperheid”. Want uiteindelijk moet ook dit systeem, wanneer het op de uiterste proef wordt gesteld, steeds wijken voor den superieuren geest van mannelijke strijdbaarheid.

De bolsjewisten verkeerd en bijvoorbeeld bij de verdediging van Sebastopol in een veel en veel gunstiger positie dan onze aanvallende troepen, en hebben zich toch reeds na 25 dagen overgegeven. In hun stelsel ontbrak tenslotte toch iedere uit eigen vrijen wil geboren individueele strijdbaarheid, welke moeilijkheden en gevaren niet door vrees voor terreur en geweld, maar door de dapperheid van den individueelen soldaat overwint. Het valt niet te betwijfelen, dat het internationale jodendom geen gevaarlijker tegenstander tegen ons in het vuur kan brengen, dan de speciaal georganiseerde botte en willooze menschenmassa van het Oosten. Wanneer deze vijand echter vernietigd is, dan bestaat er geen bedreiging meer, waarvoor wij ook maar een oogenblik behoeven terug te schrikken. Maar wij zouden aan de deugden van ons ras, aan de hoedanigheden onzer soldaten, en aan de doorslaande kracht van onze wereldbeschouwing en beginselen moeten wanhopen, wanneer wij ook maar een oogenblik wilden aannemen, dat dit gevaar tegenover ons stand kon houden. Het is steeds het noodlot geweest van het in het Duitsche volk belichaamde Germaansche ras, dat het op de brandpunten van haar historische ontwikkeling de groote krachtproef tegen den stormloop van het Oosten heeft moeten doorstaan. Die krachtproef is op dit oogenblik zoo bijzonder gevaarlijk, omdat hier het joodsche intellectualisme zich, in zijn gewetenloos streven naar de verwezenlijking van zijn oogmerken, met deze krachten uit het Oosten heeft verbonden. Ongetwijfeld beteekende het een doodelijke bedreiging voor het Rijk, maar buitendien voor de geheele kultuur van het Avondland, toen het jodendom zich meester maakte van de krachten der menschenrnassa’s in het Oosten – al waren deze krachten dan ook uitsluitend van physieken aard – om zoodoende de wapenen te smeden voor een reusachtigen stormloop van de Sowjetlegers tegen Duitschland en daarmede tegen geheel Europa. Dit is een strijd op leven en dood. De roode commissaris verdedigt zijn wereld, om haar intact te houden voor den aanval tegen de onze. Wij moeten zijn systeem vernietigen, wanneer wij in de toekomst niet onder een voortdurende bedreiging willen leven. Deze probleemstellingen vallen echter wel buiten het kader, dat de burger, die zoo graag voor ontwikkeld wil doorgaan, heeft opgebouwd in verband met zijn beschouwingen over de zoogenaamde Russische ziel. Het is onmogelijk, deze reusachtige geestelijke en philosophische dimensies nog te meten met de oude maatstaven. De reuzenstrijd, welke op het oogenblik op de slagvelden van het Oosten wordt geleverd, brengt een wereld tot wankelen, welke ineenstorten moèt, wanneer wij de

mogelijkheid van een nationale toekomst nog willen behouden. De beestachtige wildheid, waarmee de vijand dezen oorlog voert, vormt slechts een bewijs temeer voor de geweldige, afmetingen van het gevaar, dat ons bedreigt. Hier staat werkelijk alles op het spel. Men kan zich geen voorstelling maken van de gevolgen, welke een poging, om het daar toegepaste systeem naar ons land over te brengen, zou hebben. Het zou het begin zijn van een volkomen onderwerping van Europa aan het jodendom. Ons volk zou aan de botte dierlijkheid van een primitief ras zijn overgeleverd, en zijn beste gedeelten zouden er door te gronde gaan. Te Londen zou men een dergelijken gang van zaken slechts kunnen toejuichen. Men zou daardoor een tegenstrever zijn kwijtgeraakt, dien men uit eigen kracht – de loop van dezen oorlog bewijst het – niet kan verslaan. Men zal dus kunnen begrijpen, dat wij Duitschers slechts zeer weinig ontvankelijk kunnen zijn voor spiritueele beschouwingen over de zoogenaamde Russische volksziel, welke men zoo gaarne tot in haar diepste uithoeken onderzoekt, om op die wijze achter haar beweerde geheimen te komen. Wij moeten geen mysteriën, maar enkel feiten constateeren. Wij zijn ten strijde getrokken tegen een wereldmacht, welke ons nationale leven tot in zijn primitiefste levensvoorwaarden bedreigt. Voor ons is deze oorlog een harde werkelijkheid, geen philosophie, Hij verrijst voor onze oogen in al zijn wreede oorspronkelijkheid, en hij wordt door onze soldaten uitgevochten als een strijd om onze hoogste goederen, welke het noodlot ons oplegt. Het ligt niet in onzen aard, om een tegenstander te onderschatten. Maar wij zijn als alt ijd doordrongen van de overtuiging, dat ook hier het meest waardevolle ras over het minder waardevolle zal zegevieren, onverschillig, met welke helsche middelen dit laatste zich aan zijn verdiende lot tracht te onttrekken.

Wij weten zeer goed, dat Europa verloren zou zijn, wanneer de As-mogendheden het niet beschermden. Door ons is ons werelddeel herboren en beleeft nu een nieuwe jeugd. De aanslag op zijn leven en zijn kultuur, welke in het Oosten wordt gepleegd, zal mislukken, omdat wij tegen de stompzinnige gewelddadigheid daarvan een vastberaden offensieven tegenstand stellen, welke zijn kracht put uit de intelligentie van zijn leiding en de gedisciplineerde vitaliteit van de jonge rassen van Europa. Gelijk reeds zoo dikwijls in onze geschiedenis, zal ook ditmaal het uit het Oosten aanstormende nomadendom naar zijn steppen worden teruggedreven. Dat is het doel van onzen strijd tegen de Sowjet-Unie.

Goebbels, J. (1944). *Het bronzen hart*. Amsterdam: Westland.